

Forsvarsdepartementet

Tildelingsbrev for Forsvarsmateriell 2026

23.12.2025

Innhold

1	Innledning	4
2	Hovedprioriteringer i 2026 og fremover	4
3	Mål	6
3.1	Forsvarssektorens samfunns mål	6
3.2	Forsvarsmaterielle mål	6
3.2.1	Brukermål 1: Materiell og tjenester som møter Forsvarets behov i fred, krise og krig ..	7
3.2.2	Brukermål 2: Trygge langsiktig forsyningssikkerhet og beredskap gjennom industri- og materiellsamarbeid	10
3.2.3	Brukermål 3: Materiell og tjenester levert som militær støtte til Ukraina	12
4	Øvrige føringer	14
4.1	FNs bærekraftsmål	14
4.2	Rammeavtaler	14
4.3	Oppfølging av Riksrevisjonens forvaltnings- og etterlevelsesrevisjoner	14
4.4	Overordnede risikovurderinger	15
4.5	Partssamarbeid	15
4.6	Små- og mellomstore bedrifter	15
4.7	Personell og kompetanse	15
4.8	Forbedring og effektivisering	16
4.9	Fremskaffelser	16
4.10	Styrket satsing på forskning og utvikling	17
4.11	Økt innovasjonsevne	17
4.12	Finansieringsordninger og virkemidler for FoU og innovasjon	18
4.13	NATOs investeringsprogram for sikkerhet (NSIP)	18
4.14	Jetdrivstoff	18
5	Fellesføringer	18
5.1	Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk	18
5.2	Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring	18
5.3	Redusere konsulentbruken	19
6	Styringsdialog og frister i 2026	19

7	Budsjettrammer for 2026	20
8	Delegering av fullmakter	21
	8.1 Merinntektsfullmakt	21
	8.2 Fullmakt til nettobudsjettering av salgsomkostninger	22
	8.3 Fullmakter knyttet til investeringer	22
	8.4 Bestillingsfullmakter	22
	8.5 Fullmakt til å behandle erstatningskrav for tingskader	23
	8.6 Fullmakt til å overstige bevilgningen på kap. 1710, post 47 mot et tilsvarende mindreforbruk på kap. 1760, post 45	23
	8.7 Fullmakt til å inngå avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret	23
9	Rapporteringskrav	24
	9.1 Om materiell	24
	9.2 Drift og regnskap	25
	9.3 Forebyggende sikkerhet	27
10	Vedlegg	29

1 Innledning

Forsvarsdepartementet (FD) viser til Prop. 1 S (2025–2026) Forsvarsdepartementet og Innst. 7 S (2025–2026).

Tildelingsbrevet er utarbeidet på bakgrunn av Stortingets endelige budsjettvedtak av 19. desember 2025 og presenterer de økonomiske rammene for virksomheten i 2026, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 7 og Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.5. FD viser også til Prop. 87 S (2023–2023) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet - Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036* og Innst. 426 S (2023–2024), Prop. 59 S (2023–2024) *Investeringer i Forsvaret og andre saker* og Innst. 425 S (2023–2024), Prop. 99 S (2024–2025) *Investeringer i Forsvaret og andre saker* og Innst. 338 S (2024–2025), Innst. 7 S (2025–2026) samt Meld. St. 33 (2024–2025) *Status, fremdrift, utfordringer og risiko i gjennomføring av langtidsplanen for forsvarssektoren 2025-2036*. Dette tildelingsbrevet stadfester Forsvarsmateriells økonomiske rammer og mål for 2026. Forsvarsmateriell skal påse at etaten har god økonomistyring slik at de økonomiske tildelingene ikke overskrides. Dette innebærer at Forsvarsmateriell har et selvstendig ansvar for løpende å planlegge og tilpasse virksomheten til de økonomiske rammene som er vedtatt av Stortinget.

FD understreker at tildelingsbrevet ikke er uttømmende for hvilke oppgaver Forsvarsmateriell skal utføre. Utover de prioriteringer og krav som omtales i tildelingsbrevet, legger departementet til grunn at den løpende virksomheten videreføres innenfor de føringer som følger av hovedinstruksen til Forsvarsmateriell, retningslinjer for sektoren, samt øvrig regelverk og instruks. Videre gir budsjettretningslinjer og krav for 2027 og påfølgende år ytterligere rammer for flerårig planlegging. Endringer eller tillegg i oppdrag og tildelinger i løpet av året vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev. Der ikke annet er omtalt forutsettes det at løpende virksomhet og tidligere gitte oppdrag videreføres i samsvar med gjeldende regelverk og oppdragsbeskrivelser. Det forutsettes også at Forsvarsmateriell løpende bistår departementet ved behov.

Forsvarsmateriell har et ansvar for å informere departementet om vesentlige risikoer og avvik knyttet til virksomhetens oppgaver og fremme forslag om mulig korrigerende tiltak, jf. Pkt. 1.5.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Hendelser og risikoer knyttet til operasjoner og beredskap skal rapporteres uten tap av tid.

2 Hovedprioriteringer i 2026 og fremover

Trygghet og beredskap er en hovedprioritering for regjeringen i 2026. De to viktigste prioriteringene for forsvarssektoren er fortsatt militær støtte til Ukraina og videre styrking av Forsvaret i tråd med langtidsplanen.

Konflikten i Ukraina er en trussel mot europeisk og norsk sikkerhet. En troverdig og effektiv støtte til Ukrainas forsvarskamp er av stor sikkerhetspolitisk betydning for Norge og NATO, og høyt prioritert av regjeringen. Forsvarsektoren skal derfor som en hovedprioritet i 2026 vektlegge å understøtte Ukrainas motstandskamp mot Russland, etter de føringer regjeringen fortløpende beslutter.

Hovedfokus i 2026 og fremover blir gjennomføring av gjeldende langtidsplan for forsvarssektoren, Prop. 87 S (2023–2024) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036*. Den strategiske innretningen og hovedprioritetene i langtidsplanen ligger fast, men det er behov for endringer for å nå ambisjonene og målene som planen setter for norsk forsvarsevne, jf. Meld. St. 33 (2024–2025) *Status, fremdrift, utfordringer og risiko i gjennomføring av langtidsplanen*

for forsvarssektoren 2025–2036. Gjeldende langtidsplan er innrettet for å sikre tilstrekkelig fleksibilitet og handlefrihet til å kunne rebalansere og omprioritere underveis for å nå politisk fastsatte målsettinger. Forsvarssektoren må ha evne til kontinuerlig endring i gjennomføringen av langtidsplanen. Siden Stortinget vedtok langtidsplanen for forsvarssektoren i 2024, er flere viktige forutsetninger endret. Forsvarsdepartementet vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget i 2026 med forslag til justeringer i langtidsplanen, som omtalt i Meld. St. 33 (2025–2026).

I 2026 skal forsvarssektoren fortsette arbeidet med gjennomføring av sektorreform F25, og særlig med å forbedre samhandling i sektoren. I 2026 skal fokus særlig være på å bedre samhandling på investeringsfeltet.

Klimaendringer er en av vår tids største utfordringer, og forsvarssektoren skal også ta ansvar for å redusere klimaavtrykket. Sammensatte trusler og risiko for digitale angrep kan ramme både forsvarssektoren og sivile aktører. Tverrsektorielt samarbeid og totalforsvaret er sentrale stikkord for å møte disse utfordringene. Forsvarsdepartementet viser for øvrig til regjeringens nasjonale sikkerhetsstrategi lansert 8. mai 2025 og nordområdestategien lansert 26. august 2025. Rask teknologisk utvikling gjør at forsvarssektoren må i større grad legge til rette for innovasjon.

En av hovedutfordringene for Forsvarsmateriell i 2026 og fremover er at det er et stort leveransepress i hele verdikjeden for forsvarsmateriell. Det er kombinasjonen av lange produksjons- og leveransetider i markedet og økt behov for rask anskaffelse av materiell, jf. langtidsplanen og akutt bistand til Ukraina, som skaper dette presset. Den endrede sikkerhetspolitisk situasjon preger markedsdynamikken og industripolitikk. Forsvarsmateriell må forholde seg til høy endringstakt, hurtig digitalisering og behovet for økt samhandling både nasjonalt og internasjonalt. Evnen til å bygge, bevare og tiltrekke seg riktig kompetanse vil være sentralt for å møte utfordringene.

Gjennomføring av anskaffelser for militær støtte til Ukraina er utfordrende og innebærer risiko, gitt det store omfanget, behovet for vedvarende høyt tempo og det å støtte et land i krig som har korrupsjonsutfordringer. Økonomisk og forvaltningsmessig risiko må veies opp mot viktigheten av at norsk støtte skal komme raskt nok frem og at Norge skal levere hurtig og effektiv støtte til Ukraina. Den særskilte risikoen som følger med Ukraina-støtten og tiltakene i Nansen-programmet innebærer en større risikoaksept enn ved andre statlige tiltak som forvaltes i normalsituasjon.

Sikre etterlevelse av gjeldende regler og krav for oppfølging av rammeavtaler, og håndtere et stort etterslep på inngåelse av rammeavtaler vil være en utfordring også i 2026.

Hovedprioriteringene for Forsvarsmateriell i 2026 er å fremskaffe og levere materiell, driftsanskaffelsesavtaler og tjenester til Forsvaret i henhold til omforente planer samt å bidra til mer effektiv anvendelse av det interne regelverket i sektoren for å levere enda raskere og mer effektiv støtte til Ukraina med donasjoner, materiell og opplæring.

Raskere leveranser av materiell og tjenester til et høyteknologisk forsvar er prioritert.

Forsvarsmateriell må videreutvikle samarbeidet med Forsvaret og andre partnere, og særlig legge til rette for at nye roller og ansvar i sektoren virker godt sammen gjennom hele investeringsprosessen. Forsvarsmateriell skal fortsette arbeidet med å innhente etterslep knyttet til driftsanskaffelser. Forsvarsmateriell skal ivareta hensynet til klima, miljø og FNs bærekraftsmål i hele virksomheten.

3 Mål

3.1 Forsvarssektorens samfunnsmål

De sikkerhets- og forsvarspolitiske målene utgjør i sum forsvarssektorens samfunnsmål. Norsk sikkerhets- og forsvarspolitikk har som mål å forsvare norsk suverenitet, territorielle integritet, befolkning, demokratiske styresett og vår handlefrihet mot politisk, militært og annet press ved å bidra til å:

- Forhindre væpnet konflikt og fremveksten av trusler mot norsk og alliert sikkerhet
- Forsvare Norge og allierte mot trusler, anslag og angrep i en alliert ramme
- Fremme norske sikkerhetsinteresser, herunder fred, stabilitet og internasjonal rettsorden

Det norske forsvarskonseptet utgjør en helhetlig tilnærming til forsvar av norsk sikkerhet, i tråd med de sikkerhets- og forsvarspolitiske målene. Forsvarskonseptet og den samlede forsvarsevne består grunnleggende av tre gjensidig avhengige hovedelementer: Forsvarets egne evner, forsvarsevnen gjennom alliert og regionalt samarbeid og kollektiv avskrekkings- og forsvarsevne i rammen av NATO, og den støtten som kan mønstres fra det sivile samfunn, også i rammen av totalforsvaret. Et bredt omfang av sivile totalforsvarsaktører og mekanismer understøtter både nasjonale og allierte militære styrker som opererer i Norge og norske nærområder.

3.2 Forsvarsmateriells mål

Innenfor målet med norsk sikkerhets- og forsvarspolitikk har Forsvarsmateriell følgende mål:

<i>Brukermål</i>	<i>Delmål</i>
Materiell og tjenester som møter Forsvarets behov i fred, krise og krig	Materiell og tjenester fremskaffet til rett tid, kostnad og ytelse
	Driftsanskaffelsesavtaler tilgjengeliggjort for Forsvaret
	Materiell avhendet på en bærekraftig og effektiv måte
	Ivareta materiellsikkerhetsmyndighet og designansvar for Forsvarets materiellportefølje
Trygge langsiktig forsyningssikkerhet og beredskap gjennom industri – og materiellsamarbeid	Bidra til utvikling av norsk forsvarsindustri
	Økt interoperabilitet og effektivitet gjennom internasjonalt materiellsamarbeid

Materiell og tjenester levert som militær støtte til Ukraina	Materiell og tjenester fremskaffet til Ukraina
	Støtte kapasitetsbygging i Ukraina

For hvert delmål er det utarbeidet styringsparametere som skal være ett av flere bidrag for å belyse måloppnåelse. Det skal både rapporteres helhetlig på måloppnåelse og rapporteres på styringsparameterne i halvårs- og årsrapporten.

3.2.1 Brukermål 1: Materiell og tjenester som møter Forsvarets behov i fred, krise og krig

Forsvarsmateriell skal bidra til å dekke Forsvarets behov for materiell og derigjennom støtte Forsvarets egne evne i fred, krise og krig. Forsvarsmateriell skal være en utviklingspartner for forsvarssektoren gjennom sin rådgivningsfunksjon innen materiell, herunder bistand i forbindelse med sektorens langtidsplanlegging og gjennomføringsplanlegging, valg av løsninger og spørsmål om avhending og i forbindelse med arbeid i NATOs forsvarsplanleggingsprosess. Hva som er Forsvarets behov, og hvordan det skal dekkes innenfor tilgjengelige økonomiske rammer, defineres gjennom sektorens planer, herunder Forsvarets gjennomføringsplan og beredskapsplanverk. Anskaffelsene skal ivareta beredskap og operative hensyn, samtidig som de skal bidra til å oppnå effekter innenfor klima og miljø og innovasjon. Forsvarsdepartementet viser for øvrig til dronestrategi for forsvarssektoren som ble utgitt 1. desember 2025.

3.2.1.1 Delmål 1: Materiell og tjenester fremskaffet til rett tid, kostnad og ytelse

Forsvarsmateriell skal fremskaffe materiell og tjenester i tråd med rammer gitt i oppdrag, primært fra Forsvaret. Dette innebærer både å planlegge og gjennomføre investeringsprosjekter kostnadseffektivt, tidsriktig og til avtalt ytelse, men også å støtte Forsvaret med rådgiving blant annet for Forsvarets porteføljestyring og utarbeidelse av planer for strukturutvikling. Felles situasjonsforståelse og forutsigbarhet om oppdrag, og gode grensesnitt mellom etatene i sektoren er avgjørende for å lykkes.

Effektiv gjennomføring av investeringsprosjekter er en kritisk suksessfaktor for å lykkes med implementering av langtidsplanen. Forsvarsmateriell skal bidra til sektorens arbeid med å videreutvikle anskaffelse- og investeringsmodellen til den store variasjonen av systemer som skal anskaffes.

Forsvarsmateriell skal i forprosjektet utrede behovet for å styrke den nasjonale industribasen for å oppnå økt utholdenhet, forsyningssikkerhet og nasjonal beredskap. Det skal redegjøres for eventuelle tiltak for å oppnå dette, være seg behov for strategiske avtaler, styrket samarbeid med små og mellomstore bedrifter eller rettede anskaffelser til enkelte bedrifter. Videre skal det legges vekt på å anskaffe mer hyllevare og likt materiell som våre allierte herunder gjennomfellesanskaffelser i NATO, NORDEFCO og EU, samt andre flernasjonale og bilaterale spor.

<i>Styringsparameter 1</i>	<i>Forberede investeringer</i>
Forsvarsmateriell støtter Forsvaret i utarbeidelse av konseptvalgutredninger samt utarbeider sentrale styringsdokumenter for investeringsprosjekter etter oppdrag fra Forsvaret. Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen: • Sentrale styringsdokumenter som er levert i henhold til mottatte oppdrag og avtalte frister. • Andel sentrale styringsdokumenter for KAT1-prosjekter som ikke krever vesentlig omarbeidelse i forbindelse med ekstern kvalitetssikring. • Forsvarsmateriells bistand til Forsvarets arbeid med konseptvalgutredninger levert med tilfredsstillende kvalitet. Antall forenklede sentralt styringsdokumenter (SSDer) for å effektivisere forprosjektfasen	

<i>Styringsparameter 2</i>	<i>Gjennomføringsevne</i>
Forsvarsmateriell skal gjennomføre investeringene, i tråd med mottatte oppdrag fra Forsvaret. Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen: • Vurdering av om arbeidet med å gjennomføre investeringer er i tråd med oppdrag fra Forsvaret. • Oppnådd obligatoriske milepæler, samt sikre at de framdriftsplaner som etableres er realistiske og gjennomførbare. • Omfang av forsinkelser sett opp mot opprinnelig plan vurderes og begrunnes. Forsinkelser i fremtidige overlevering av materiell skal fremgå. • Forpliktelsesgraden for prosjektene (inneværende og kommende år) er tilfredsstillende ift. tilgjengelige budsjetter og planlagte nye forpliktelser. • Prognose for forbruk for hele 2026 etter kontantprinsippet (kun halvårsrapportering) på kap. 1760 post 45.	

<i>Styringsparameter 3</i>	<i>Materiellet og tjenestene kan fremskaffes i krise og krig</i>
Forsvarsmateriell skal kunne fremskaffe nødvendig materiell og tjenester til Forsvaret også i situasjoner med krise og krig, i tråd med behov og krav fra Forsvaret og innenfor gitt ambisjonsnivå. Det skal redegjøres for følgende: • Vurdering om antall avtaler inngått gjennom investeringer med beredskapsklausuler er tilstrekkelig for å sikre nødvendig leveranser i krise og krig • Vurdering av om beredskapshensyn er innarbeidet i prosesser og støttedokumentasjon knyttet til investering og om prosessene er tilpasset krise og krig • Vurdering av om organisasjonen er tilstrekkelig forberedt på å fremskaffe materiell og tjenester i krise og krig	

3.2.1.2 Delmål 2: Driftsanskaffelsesavtaler tilgjengeliggjort for Forsvaret

Forsvarsmateriell legger til rette for driftsanskaffelser i sektoren gjennom å inngå, tilgjengeliggjøre og følge opp driftsanskaffelsesavtaler basert på Forsvarets prioriteringer, anskaffelsesstrategien i

forsvarssektoren og kategoristyring. Avtalene skal dekke forsvarssektorens prioriterte og innmeldte behov og bidra til både effektivitet i sektoren og til gode betingelser. Bærekraftshensyn skal ivaretas. God forståelse av behovene og godt samarbeid i sektoren er avgjørende for å lykkes.

<i>Styringsparameter 4</i>	<i>God behovsdekning</i>
Forsvarsmateriell skal inngå, tilgjengeliggjøre og forvalte avtaler til rett tid og med rett kvalitet, i tråd med planene i sektoren, slik at forsvarssektorens behov for driftsanskaffelser dekkes.	
Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen: • Antall avtaler tilgjengeliggjort og totalendring fra års-start • Antall og andel inngåtte avtaler iht. anskaffelsesplaner • Antall innmeldt behov er uløste eller har høy risiko for å bli uløste de neste 12 månedene	

<i>Styringsparameter 5</i>	<i>Samarbeid om driftsanskaffelser</i>
Forsvarsmateriell samarbeider med andre aktører nasjonalt og internasjonalt om felles anskaffelser. Dette innebærer både at Forsvarsmateriell kan trekke på avtaler inngått av andre og at andre kan trekke på avtaler inngått av Forsvarsmateriell.	
Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen: • Antall avtaler hvor det gjøres avrop på andre nasjonale avtaler utenfor forsvarssektoren (eksempelvis Statens innkjøpssenter, politiets fellestjenester og Sykehusinnkjøps nasjonale avtaler) • Antall avtaler som er tilgjengeliggjort for eksterne avrop • Antall avtaler på internasjonale samarbeidsavtaler (eksempelvis NATO Support and Procurement Agency (NSPA), Foreign Military Sales (FMS), Det Europeiske forsvarsfondet (EDF) etc.)	

<i>Styringsparameter 6</i>	<i>Driftsanskaffelsesavtaler er tilgjengelige også i krise og krig</i>
Forsvarsmateriell skal kunne anskaffe nødvendig materiell (med tilhørende tjenester) til Forsvaret gjennom driftsanskaffelser også i situasjoner med krise og krig, i tråd med behov og krav fra Forsvaret og innenfor gitt ambisjonsnivå.	
Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen: • Vurdering om antall avtaler med beredskapsklausuler er tilstrekkelig for å sikre nødvendig leveranser i krise og krig. • Vurdering av om beredskapshensyn er innarbeidet i prosesser og støttedokumentasjon og om prosessene er tilpasset krise og krig • Vurdering av om organisasjonen er tilstrekkelig forberedt på å anskaffe materiell og tjenester i krise og krig	

3.2.1.3 Delmål 3: Materiell avhendet på en bærekraftig måte

Forsvarsmateriell skal avhende materiellet som Forsvaret har utrangert. Avhending skal gjøres effektivt og så bærekraftig som mulig. Med avhending menes både salg av materiell, destruksjon

(inkl. gjenvinning) og donasjoner. Målet dekker også de tilfeller der Forsvarsmateriell skal anskaffe materiell for donasjon. Før metode for avhending av materiell besluttet, skal Forsvarsmateriell holde Forsvarshistorisk Museum informert om utrangert materiell, for å avklare om enkeltgjenstander vurderes å ha bevarings-, formidlings- eller forskningsverdi.

<i>Styringsparameter 7</i>	<i>Utrangert materiell avhendes i henhold til plan</i>
Avhending av materiell skal gjennomføres forsvarlig og i henhold til oppdrag fra Forsvaret. Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen: • Avhending i henhold til plan for prosjektporteføljen • Omløpshastighet i driftsavhending mål i verdi og mengde • Ev. avvik, inklusive avvik fra etterlevelse av lover og regelverk	

3.2.1.4 Delmål 4: Ivareta materiellsikkerhetsmyndighet og designsansvar for Forsvarets materiellportefølje

Materiellet som brukes i forsvarssektoren skal være sikkert i bruk og ha et hensiktsmessig og godkjent design som møter brukers krav. Forsvarsmateriell ivaretar funksjonene som sikrer dette, herunder gir råd, utøver materiellsikkerhetsmyndighet og designsansvar og støtter materielldrift i Forsvaret.

Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen av måloppnåelse:

- I hvilken grad ansvaret innen materiellsikkerhetsmyndighet og designansvaret for Forsvarets materiellportefølje ivaretas på en god måte
- Om materiellsikkerheten er innenfor akseptabelt sikkerhetsnivå, herunder redegjørelse for antall og utvikling i materiellsikkerhetspåbud

3.2.2 Brukermål 2: Trygge langsiktig forsyningssikkerhet og beredskap gjennom industri- og materiellsamarbeid

I en skjerpet sikkerhetssituasjon er blant annet økt industriell kapasitet i Norge og blant allierte en nødvendig forutsetning for å bidra til avskrekking og forsvar i rammen av NATO og i samarbeid med nære allierte og for understøttelse av Ukrainas forsvarskamp. Norge er avhengig av både en nasjonal forsvarsindustri og et tett samarbeid med våre allierte og med totalforsvaret om materiell. Industrisamarbeidsavtaler knyttet til anskaffelser der hovedleverandøren er utenlandsk er en viktig del av denne styrking av nasjonal forsvarsindustri. Dette skal være med på å trygge langsiktig forsyningssikkerhet, sikre at vi har tilgang på nødvendig forsvarsmateriell og forsterke våre internasjonale allianser. Dette målet reflekterer at behovet for hensynet til nasjonal sikkerhet på lang sikt og i en alliert ramme skal hensyntas i materiellanskaffelser. Forsvarsmateriell har også her en viktig rolle som utviklingspartner for Forsvaret.

3.2.2.1 Delmål 5: Bidra til utviklingen av norsk forsvarsindustri

Som en del av operasjonaliseringen av kapittel 8 i langtidsplanen om fremskaffelser og forsvarsindustriell politikk skal Forsvarsmateriell gjøre vurderinger av nasjonale sikkerhetsinteresser og hvordan nasjonal industri og næringsliv kan benyttes i alle drifts- og investeringsanskaffelser for å

understøtte Forsvarets og våre alliertes behov. Det skal legges vekt på hensynet til nasjonal sikkerhet og beredskap, herunder behovet for forsyningssikkerhet og levetidsunderstøttelse.

Dette innebærer at det skal gjøres vurderinger av hvorvidt det finnes næringslivsaktører i Norge som kan og bør benyttes som hoved- eller underleverandører til Forsvaret i de konkrete anskaffelsene. Det skal legges vekt på de Teknologiske kompetanseområder som angitt i langtidsplanen. I den grad det er nødvendig i den enkelte sak, har Forsvarsmateriell fullmakt til å vurdere og beslutte om det skal gjøres tiltak med hjemmel i EØS-avtalens artikkel 123, bokstav a, b og c.

Strategisk samarbeid med norsk industri og næringsliv skal vurderes der det kan bidra til forsyningssikkerhet og styrket beredskap gjennom nasjonal langsiktig tilgang til nødvendige varer og tjenester. I dette delmålet ligger det at Forsvarsmateriell skal fortsette styrkingen av arbeidet med strategisk samarbeid med forsvarsindustrien og øvrig næringsliv.

Forsvarsmateriell skal der det er behov for ytterligere føringer knyttet til bruk av nasjonal industri eller internasjonalt materiellsamarbeid søke slike føringer fra FD senest i forbindelse med forprosjekt eller utvikling av kategoristrategier i henholdsvis investering- eller driftsanskaffelser.

Forsvarsmateriell skal fremforhandle og forvalte industrisamarbeidsavtaler i tråd med bestemmelser for industrisamarbeid (BIF) på vegne av Forsvarsdepartementet.

I langtidsplanen (LTP) Prop. 87 S (2023-2024) er det lagt til grunn at Norge vil ta en lederrolle for å utvikle forsvarsteknologien innen luftvern og missiler slik at disse også vil være relevante i fremtiden. Departementet og berørte etater skal ta et aktivt systemeierskap for NASAMS og missilfamilien, og derigjennom en lederrolle (lead nation), jf. Supplerende tildelingsbrev nr. 11 for Forsvarsmateriell (FMA) 2023 og tildelingsbrevene 2024 og 2025. FMA er gitt rollen som prosessleder og skal avsette tilstrekkelig med personellressurser og ressurser til aktiviteter for å ivareta intensjonen med strategisk styring av NASAMS og missilfamilien. Herunder støtte til FMAs arbeid med flernasjonalt rammeverk (MoU) for missilfamilien og NASAMS for å utvikle systemene i samarbeid med FFI, Forsvaret, andre brukernasjoner og industrien. FMA skal forberede og anbefale ambisjonsnivå for flernasjonalt samarbeid om NASAMS som tar høyde for allerede pågående aktiviteter og strategiske føringer, inkludert samarbeid med norsk og internasjonal industri.

Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen om måloppnåelse:

- Redegjøre for effekten av etablert struktur (organisasjon og personell) og igangsatt aktivitet for systemeierskapet for missilfamilien og NASAMS.
- Vurdere effekten av systemeierskapet og utviklingen av norsk forsvarsteknologi til NASAMS og missilfamilien

3.2.2.2 Delmål 6: Økt interoperabilitet og effektivitet gjennom internasjonalt materiellsamarbeid

Forsvarsmateriell skal styrke evnen til å ivareta og utnytte mulighetene som ligger i internasjonalt materiellsamarbeid med allierte. Samarbeid med våre allierte er viktig for nasjonal sikkerhet, og store materiellsystemer skal anskaffes i samarbeid med allierte. Internasjonalt samarbeid er også viktig for å få redusert gjennomføringstiden for materiellanskaffelser og legge til rette for interoperabilitet.

Forsvarsmateriell skal ivareta føringer fra Forsvarsdepartementet knyttet til industrisamarbeid og internasjonalt materiellsamarbeid, herunder samarbeid med andre stater og initiativer innenfor rammen av NATO (herunder NSPA spesielt), NORDEFCO og EU. Dette inkluderer et særlig behov for støtte ifm Norsk formannskap av NORDEFCO i 2026 og nødvendig støtte til internasjonale

programmer som European Defence Fund (EDF), ASAP, EDIRPA, Safe og eventuelt EDIP. Forsvarsmateriell skal på vegne av FD utøve rollene som PS-FAA rådgivere til støtte for ASB ansvaret Norge har til NSPO.¹ Forsvarsmateriell skal i tillegg fortsette arbeidet med å videreutvikle samarbeid med Forsvaret, FFI og andre FoU-miljøer, nasjonalt og internasjonalt, slik at teknologiske muligheter kan utnyttes raskere og bidra til å øke innovasjonsevnen. Forsvarsmateriell skal styrke evnen til å følge opp pågående prosjekter i EDF.

Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen av måloppnåelse:

- Vurdering av status på feltet

3.2.3 Brukermål 3: Materiell og tjenester levert som militær støtte til Ukraina

Forsvaret er gitt ansvaret for å lede gjennomføringen av den militære støtten til Ukraina, og Forsvarsmateriell skal støtte Forsvaret i dette. Forsvarsmateriell skal proaktivt bidra i å utvikle og gjennomføre arbeidet med militær støtte til Ukraina i tråd med målsettingene for arbeidet.

Forsvarsmateriell skal i tillegg til egen halvårsrapportering og årsrapport rapportere månedlig som en del av Forsvarets helhetlige rapportering om militær støtte, jf. Forsvarets tildelingsbrev. Her skal status for fremskaffelser fra ukrainsk industri fremgå.

Forsvarsmateriell skal gjennomføre fremskaffelser og donasjoner av materiell og tjenester for militær støtte til Ukraina etter oppdrag. Fremskaffelse og donasjon av materiell og tjenester skal gjennomføres raskt og effektivt for å bidra til at Norge leverer støtte til Ukraina rettidig. Dette skal gjennomføres på en slik måte at størst mulig andel av midlene som tildeles Forsvarsmateriell for formålet blir utbetalt i løpet av i budsjettåret og at fremskaffelsene og donasjonene gjennomføres med tilstrekkelig grad av kontroll. Støtten er tidskritisk. Den særskilte risikoen som følger med Ukrainastøtten og tiltakene i Nansen-programmet innebærer en større risikoaksept enn ved andre statlige tiltak som forvaltes i en normalsituasjon, jf. omtale i Prop. 1 S (2025–2026). Forsvarsmateriell skal utnytte handlingsrommet i anskaffelsesregelverket for å sikre raskest mulig leveranser til Ukraina.

Bidrag til internasjonale finansieringsmekanismer og fremskaffelser fra ukrainsk industri forventes å utgjøre viktige virkemidler for å skaffe til veie militært materiell til Ukraina også i 2026. Dette inkluderer blant annet britiske *International Fund for Ukraine*, den amerikanske JUMPSTART-mekanismen samt bilaterale avtaler. Det kan være aktuelt å delegere inngåelse av avtaler og forvaltning av enkelttilskudd til etatene. Det vil i så fall delegeres ansvar for det enkelte tilskudd dersom aktuelt.

Forsvarsmateriell er i supplerende tildelingsbrev nr. 7 til FMA for 2024 delegert inngåelse av avtaler og forvaltning av tilskudd til JUMPSTART i tråd med økonomiregelverkets pkt. 6.2.4.1.

Delmål 7: Materiell og tjenester fremskaffet og donert til Ukraina

Delmålet er delt opp på en slik måte at man i rapporteringen får differensiert mellom fremskaffelser av materiell, donasjoner av materiell og annen type støtteoppdrag. Fremskaffelser av materiell beskriver hva som leder til at materiell overføres fra leverandør til FMA. Donasjon av materiell

¹ Policy-Strategical & Finance Administration Audit Agency Supervisory Board

beskriver overføringen mellom FMA og Ukraina. Donasjoner fra forsvarssektoren skal alltid sees i sammenheng med andre mulige tiltak for å støtte Ukraina.

Det er betydelig risiko i gjennomføringen av den militære støtten til Ukraina, basert på omfang, tempo og utfordringer med å støtte et land i krig med kjente utfordringer med korrupsjon. FMA skal gjennomføre fremskaffelser fra Ukraina med utgangspunkt i risikovurderinger som balanserer tilstrekkelig kontroll med høyt tempo.

<i>Styringsparameter 8</i>	<i>Gjennomføring av fremskaffelser til Ukraina</i>
Forsvarsmateriell skal gjennomføre fremskaffelser til Ukraina i tråd med oppdrag fra Forsvaret innenfor tildelte økonomiske rammer.	
Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen:	
• Tildelte oppdrag fordelt på antall og økonomisk ramme og andel anskaffet fra ukrainsk industri. • Framdrift i fremskaffelsen fordelt på utbetalinger, forpliktelser og rest for inneværende år • Leveranser tilgjengeliggjort for Ukraina • Oppfølging og kontroll av inngåtte avtaler med ukrainsk industri og risikovurderinger inkl. forskuddsbetalinger.	

<i>Styringsparameter 9</i>	<i>Materiell donert til Ukraina på en effektiv måte</i>
Donasjoner av materiell skal gjennomføres på forsvarlig måte i henhold til oppdrag.	
Det skal redegjøres for følgende i rapporteringen:	
• Donasjon i henhold til oppdrag • Donasjoner av ikke dødelig materiell med mål i verdi og mengde	
Forsvarsmateriell vil videreutvikle rapporteringsgrunnlaget til FD.	

3.2.3.1 Delmål 9: Støtte kapasitetsbygging i Ukraina

Institusjonsbyggingen i Ukraina er en viktig del av støtten til Ukraina. Det overordnede målet er å tilpasse institusjoner i Ukraina til vestlige standarder.

For 2026 skal Forsvarsmateriell viderefører støtten til Ukrainas Defence Procurement Agency (DPA) i henhold til avtalen mellom FMA og DPA signert i mars 2023 og som ble fornyet i 2024. I tillegg har ukrainske myndigheter bedt om tilsvarende støtte til DOT (anskaffelsesorganet for ikke-dødelige våpen). Fra 1. januar 2026 planlegges det at DOT innlemmes i DPA. I tillegg skal Forsvarsmateriell støtte NATO-Ukraina Defence Procurement review (SDPR).

4 Øvrige føringer

Det skal rapporteres på status i arbeidet med temaene som er omtalt her i halvårs- og årsrapport, med mindre noe annet fremkommer. Se også tilleggskrav i rapporteringslisten i punkt 9.

4.1 FNs bærekraftsmål

Forsvarsmateriell skal integrere og operasjonalisere FNs bærekraftsmål i egne virksomhetsplaner basert på risiko og vesentlighet. Aktiviteter skal baseres på relevante bærekraftsmål.

Forsvarssektoren skal gjennomføre tiltak som beskrevet i sektorens handlingsplan for klima og miljø. Forsvarsmateriell skal vurdere og lede tiltakene som tilfaller etaten. Tiltak skal integreres i det ordinære plan- og budsjettarbeidet til Forsvarsbygg. Forsvaret skal for øvrig støttes i koordinering og oppfølgingen av handlingsplanen.

Forsvarssektoren har i 2025 utarbeidet en strategi for bærekraft som omhandler klima og miljø, sosiale forhold og styring (ESG). Det forventes at sektoren styrer sin virksomhet gjennom denne og vurderer måloppnåelse i lys av økonomiske, sosiale og miljømessige konsekvenser. Et resultatrammeverk er under utvikling av FFI for måling av resultater på sosial bærekraft.

Forsvarsmateriell skal innarbeide rapporteringsrutiner for sosial bærekraft basert på dette resultatrammeverket i løpet av 2026.

Forsvarsmateriell skal implementere etatens handlingsplan for likestilling og mangfold.

Det forventes at sektorens verdigrunnlag operasjonaliseres og følges opp. Forsvarsmateriell skal motvirke mobbing og trakassering, herunder seksuell trakassering. Forsvarsmateriell skal delta i undersøkelsen om mobbing og seksuell trakassering (MOST) for forsvarssektoren i 2026.

Forsvarsmateriell skal arbeide for å motvirke risiko for korrupsjon, og redusere mulighetene for inhabilitet og innsidehandel i sektoren. Forsvarsmateriell skal videre ivareta menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i sine leverandørkjeder. Staten skal sørge for nødvendig kompetanse og gjennomføre systematisk og regelmessig oppfølging innenfor disse områdene.

Rapporteres årlig.

4.2 Rammeavtaler

Forsvarsmateriell skal ha oversikt over bruk av rammeavtaler, herunder rutiner og systemer for oppfølging av at rammeavtaler ikke overskrides med hensyn til verdi eller tid. Dette gjelder også samarbeid mellom etatene i forsvarssektoren med hensyn til rammeavtaler som benyttes på tvers av etatene. Riksrevisjonens undersøkelse av bruk og forvaltning av rammeavtaler, Dokument 1 (2024-2025) Etterlevelsrapport om oppfølging og kontroll av rammeavtaler i forsvarssektorens virksomheter har avdekket mangler i rutiner og systemer for dette.

4.3 Oppfølging av Riksrevisjonens forvaltnings- og etterlevelsrevisjoner

Riksrevisjonen har i Dokument 3:16 (2023–2024) –Riksrevisjonens undersøkelse av materiellinvesteringer i forsvarssektoren konkludert med den sterkeste kritikkformen til Forsvarsdepartementet. For å etablere en oppfølging av Riksrevisjonens kritikk og anbefalinger har Forsvarsdepartement sammen med etatene identifisert tiltak innenfor de enkelte kritikkområdene. En rekke av disse tiltakene skal iverksettes i regi av etaten. Forsvarsmateriell skal rapportere

halvårlig på arbeidet med oppfølgingen av Riksrevisjonens kritikk i henhold til de formkrav som er etablert i supplerende tildelingsbrev i 2024.

Riksrevisjonen har i Dokument 3:3 (2022–2023) – Riksrevisjonens undersøkelse av Forsvarets informasjonssystemer for kommunikasjon og informasjonsutveksling i operasjoner konkludert med den sterkeste kritikkformen. Riksrevisjonens Dokument 3:6 (2024-2025) om oppfølgingsrevisjon viser til noe bedring på enkelte områder men en fortsatt alvorlig situasjon. Forsvaret, støttet av Forsvarsmateriell, rapporterer kvartalsvis på etatenes tiltak til Forsvarsdepartementet.

Forsvarsmateriell skal rapportere halvårlig på arbeidet med oppfølging av Riksrevisjonens kritikk og status på gjennomføring av tiltak innenfor oppfølging og kontroll med rammeavtaler samt nye tiltak iverksatt i perioden, jf. punkt 4.2.

4.4 Overordnede risikovurderinger

Både halvårsrapport og årsrapport (del IV) skal inneholde Forsvarsmateriells overordnede risikovurderinger for virksomheten, jf. også punkt 5.1 og 6.2 i hovedinstruksen. Det skal legges vekt på vesentlige avvik fra krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved ev. vesentlige avvik skal risikoreduserende tiltak og gjenværende risiko etter tiltak omtales.

4.5 Partssamarbeid

Partssamarbeidet skal styrkes på alle nivå. Dette gjelder særlig ved avtaleinngåelse med sivile leverandører hvor Forsvarets ansatte berøres av avtalen. Forsvaret og Forsvarsmateriell skal involvere arbeidstakerorganisasjonene i tråd med det lov- og avtaleverket som partene er bundet av. For avtaler knyttet til vedlikehold, skal Forsvaret og Forsvarsmateriell i tillegg overholde forpliktelsene som følger av forliksavtale datert 13. oktober 2023 mellom Forsvarsdepartementet og Fellesforbundet. Det forutsettes at Forsvaret og Forsvarsmateriell utøver medbestemmelse i tråd med de tariffoppliktelsene man har på en ryddig og god måte.

4.6 Små- og mellomstore bedrifter

Forsvarssektoren skal gjennomføre tiltak som gjør det enklere for små og mellomstore bedrifter å levere til drifts- og investeringsanskaffelser. Forsvarsmateriell skal fortsette arbeidet med ivaretagelse av små og mellomstore bedrifter på markedet med særlig fokus på lokale og regionale leverandører.

4.7 Personell og kompetanse

Forsvaret har et stort behov for å beholde militær kompetanse i egen etat for å møte den vedtatte personellveksten i innværende langtidsplan. Det er derfor viktig at Forsvarsmateriell som etat med direkte bidrag til Forsvarets operative evne har et bevisst forhold til behovet for militær kompetanse og at dette begrenses til et minimum. Det skal legges til rette for en balansert kompetanseflyt av militært personell mellom Forsvarsmateriell og Forsvaret for å dekke Forsvarsmateriells behov for militær kompetanse. Forsvarsmateriell skal i årsrapporten for 2026 redegjøre kort for behovet for, og arbeidet med å rekruttere militært personell. Rapporteringen skal inkludere en beskrivelse av andel militære stillinger sett i forhold til antall stillinger totalt, jf. statistikk- og rapporteringskrav. Forsvarssektoren har særskilte behov som gjør at operative hensyn skal være styrende også for lokalisering. Samtidig skal regional- og distriktspolitiske hensyn ivaretas når statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon skal etableres. Retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser legges til grunn i vekstfasen etaten er inne i.

4.8 Forbedring og effektivisering

Forsvarssektoren skal i 2026 fortsette arbeidet med å realisere gevinster i henhold til LTP 2025-2036. For perioden 2025-2030 skal det realiseres gevinster på minimum 2,5 mrd. 2024-kroner i sektoren. Minimum 1/3 skal være budsjettgevinster som skal kunne omdisponeres i det årlige statsbudsjettet, mens opptil 2/3 kan være kvantitativt dokumenterbare gevinster (kvalitets- og samfunnsmessige gevinster), som gir effekt i Forsvarets operasjoner, øvrige virksomhet og samfunnet for øvrig.

For 2026 er det samlede kravet til budsjettgevinster i sektoren 147 mill. kroner, mens sektorens krav til annen gevinstrealisering i tråd med LTP er minimum 400 mill. kroner.

Forsvarsmateriell skal gi innspill til Forsvaret, og Forsvaret skal i innspillet til RNB 2026 gi en omforent fordeling av budsjett-gevinstrealiseringskravet for 2026 mellom Forsvaret, Forsvarsbygg, Forsvarsmateriell og Forsvarets forskningsinstitutt. Innspillet skal også inneholde en konkret oversikt over hvilke områder budsjettgevinstene tas ut i budsjettåret 2026. Oversikten i RNB-innspillet skal være knyttet til gevinstrealiseringsplanene som er rapporteres til departementet.

Arbeidet med forbedring og effektivisering skal inngå i Forsvarets økonomigjennomgang.

Ny gevinstveileder legges til grunn for rapportering på gevinstrealisering. Forsvaret konsoliderer rapporteringen fra etatene og sørger for at etatenes rapportering er harmonisert med hverandre.

4.9 Fremskaffelser

Raske og effektive investeringsprosesser er en kritisk suksessfaktor for å lykkes med implementering av langtidsplanen. Handlingsrommet i statens og forsvarssektorens prosjektmodeller skal utnyttes bedre med hensyn til forenkling og hurtigløp for prioriterte prosjekter.

Ved gjennomføring av fremskaffelser bør tidseffektiv gjennomføring vektlegges mer, der det er mulig og hensiktsmessig. Oppdrag og prosjektplaner bør derfor søke å velge mer tidseffektive fremskaffelser, men innenfor forsvarlig kostnad og tilfredsstillende ytelse. Handlingsrommet i statens og forsvarssektorens prosjektmodeller skal utnyttes bedre for å forenkle prosessene og få til hurtigløp for prioriterte prosjekter.

Ved at etterfølgende prosjektfase kan forberedes mens kvalitetssikring og godkjenning av foregående fase pågår er det hentet ut en effektiviseringsgevinst i konsept- og forprosjektfase. Fokuset på tidseffektivisering av gjennomføringsfasen bør derfor styrkes og følges opp i gjennomføringsåret 2026. Det skal gjennomføres en vurdering av hvordan tiden fra gjennomføringsoppdrag fram til kontraktsinngåelse kan kortes ned ved å forberede mer av prosjektetableringen og -gjennomføringen i forprosjektfasen og hvilke anskaffelsesstrategier som gir raskest gjennomføringstid, og eventuelt hvilke konsekvenser det kan ha for kostnad og kvalitet, og eventuelt andre utfordringer.

Forsvarssektoren skal bruke innkjøpsmakten til å redusere negativ klima- og miljøpåvirkning, og der det er mulig også fremme klima- og miljøvennlige løsninger, jf. FN bærekraftsmål og anskaffelsesstrategien i forsvarssektoren

4.10 Styrket satsing på forskning og utvikling

Tilgang på kunnskap, kompetanse og teknologi blir stadig viktigere. Langtidsplanen legger til grunn en styrket satsing på forskning og utvikling (FoU) for å møte et mer sammensatt trusselbilde, styrke sektorens evne til langsiktig kunnskaps- og teknologiutvikling, og legge til rette for mer samarbeid om åpen, skjermet og gradert forskning. Forsvarssektorens langsiktige FoU-prioriteringer er: 1) Norge skal kunne lede og delta i multidomeneoperasjoner og være fremst blant allierte på situasjonsforståelse i nord, og 2) Norge skal utvikle fremtidige operative evner gjennom teknologisk fornyelse.

Forsvarsmateriell skal utøve strategisk og innsiktsbasert styring av FoU innenfor eget ansvarsområde og ha oversikt over egne kunnskapsbehov, kunne dele disse med departementet, og bidra til forskning og kompetansebygging for sektoren. Forsvarsmateriell skal være bevisst på hvilken kanal som velges for forskningsfinansiering. Flere forskningsmidler i forsvarssektoren lyses ut på konkurransebaserte arenaer slik at et større mangfold av aktører kan samarbeide og bidra med forskningsbasert kunnskap og teknologiutvikling av relevans for forsvarssektoren og utviklingen av forsvarsevnen. Forsvarsmateriell skal utnytte muligheter som skapes gjennom utlysninger fra Forskningsrådet og andre nasjonale og internasjonale ordninger og virkemidler for finansiering av FoU-aktivitet og søke nye samarbeidsmuligheter.

F25 FoU og innovasjon skal resultere i tiltak som tydeliggjør roller, ansvar og myndighet for å bedre samhandlingen mellom virksomhetene i sektoren, og mellom sektoren og sivil side (næringsliv, industri, akademia, instituttsektor mfl) og redusere hindringer i gjennomføring av innovasjon fra nyttig til nyttiggjort. Basert på konklusjonene fra arbeidet skal Forsvarsmateriell gjennomføre relevante utredninger og implementere tiltak innenfor både FoU og innovasjon.

4.11 Økt innovasjonsevne

Forsvarssektoren skal ha evne til hurtig og målrettet innovasjon. Ambisjonen er å oppnå betydelige fortrinn i Forsvarets operasjoner, i daglig virksomhet i forsvarssektoren og bidra til utslippsreduksjon og klimaomstilling. Effekt fra innovasjon oppnås gjennom utvikling, anskaffelse og adopsjon av ny teknologi og nye løsninger, gjennom endring av prosesser og arbeidsmetodikk for utvikling av forsvarsevnen, i tillegg til nye konsepter og doktriner i Forsvaret.

Forsvarsmateriell skal bidra til å etablere en forbedret innretning på innovasjon basert på konklusjonene i F25 FoU og innovasjon og gjennomføre relevante utredninger og implementere tiltak som følge av denne. F25 vil se på tiltak på roller, ansvar og myndighet for å bedre samhandling mellom virksomhetene i sektoren, redusere hindringer i gjennomføring av innovasjon fra nyttig til nyttiggjort, og tydeliggjøre forsvarssektorens samhandlingsarenaer med industri og andre sivile aktører.

Som en del av operasjonaliseringen av kapittel 10 i langtidsplanen skal Forsvarsmateriell ta del i innovasjonsprogrammet for forsvarssektoren og støtte Forsvaret i arbeidet med å gjennomføre tiltakene i handlingsplanen for innovasjon. Forsvarsmateriell skal særskilt legge til rette for at hele bredden i fremskaffelsesmåter utnyttes for å fremskaffe materiell til riktig tid slik at innovasjoner får maksimal effekt. Eget regelverk skal gjennomgå i den hensikt å identifisere og fjerne hindringer for innovasjon og det skal etableres insentiver for å styrke kultur for innovasjon, spesielt på ledernivå.

4.12 Finansieringsordninger og virkemidler for FoU og innovasjon

Forsvarsmateriell skal bidra til optimal utnyttelse av nasjonale og internasjonale ordninger og virkemidler, samt FoU- og innovasjonssamarbeid i nasjonal og alliert kontekst. Dette kan omfatte veiledning av nasjonale aktører, og støtte til initiering og oppfølging av prosjekter med finansiering fra f.eks. Det europeiske forsvarsfondet (EDF) og NATOs forsvarsfond Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic (NATO DIANA). Forsvarsmateriell skal støtte Forsvarsdepartementet i forvaltningen og oppfølgingen av EDF, NATO DIANA og FoU-støtteordning for industrien, herunder å bidra med relevansvurderinger av prosjekter.

4.13 NATOs investeringsprogram for sikkerhet (NSIP)

Styringsgruppen F25 har besluttet at NSIP skal følge de samme styringslinjer som for nasjonale investeringer vedtatt gjennom F24. Implementeringen vil starte i 2026 etter nærmere dialog mellom Forsvarsdepartementet, Forsvaret, Forsvarsmateriell og Forsvarsbygg. Inntil iverksettelse vil etaten forholde seg til ansvar og myndighet tildelt i hovedinstruks og Retningslinjer for tjenestefeltet NSIP.

4.14 Jetdrivstoff

Forsvarsmateriell skal støtte Forsvaret i deres arbeid med jetdrivstoff. Det henvises til Forsvarets tildelingsbrev for 2026 oppdrag nr.4.

5 Fellesføringer

5.1 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Forsvarsmateriell skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Forsvarsmateriell skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Forsvarsmateriell skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

5.2 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Forsvarsmateriell skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2026 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2026. Virksomheten skal også omtale utviklingen i 2026 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2025.

5.3 Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Forsvarsmateriell skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Forsvarsmateriell skal i årsrapporten for 2026 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Etaten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2026 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

6 Styringsdialog og frister i 2026

Styringsdialogen og krav til rapporteringen fremgår av hovedinstruksen for Forsvarsmateriell, samt av reglement for økonomistyring i staten. Under følger en oversikt over viktige frister i 2026 og begynnelse av 2027.

Årlig risikobasert revisjonsplan, kopi til Riksrevisjonen	9. januar 2026
Årlig rapport om internrevisjonens virksomhet, kopi til Riksrevisjonen	9. januar 2026
Forklaringer til statsregnskapet for 2025	27. januar 2026
Foreløpig del VI årsregnskap 2025	13. februar 2026
Frist for innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2025	17. februar 2026
Frist for årsrapport 2025 og vedlegg	14. mars 2026
Etatsstyringsmøte	Uke 16/17, april 2026
Frist for budsjettinnspill for 2027	17. april 2026
Felles møte om risiko i forsvarssektoren	23. april 2026
Frist for foreløpig rapportering om kjente behov for bevilgningsendringer i andre halvår	9. juni 2026
Frist for innspill til nysalderingen av forsvarsbudsjettet for 2025	28. august 2026
Frist for halvårsrapport	4. september 2026
Prop. 1 S (2025–2026) legges frem	Primo oktober 2026
Foreløpig tildelingsbrev for 2027 sendes fra FD	Primo oktober 2026
Etatsstyringsmøte	oktober 2026
Frist for tilbakemelding på foreløpig tildelingsbrev for 2027	Primo november 2026
Leveranse til marskonferansen om 2028-budsjettet	November/desember 2026
Stortinget behandler Prop. 1 S (2027–2028)	desember 2026
Tildelingsbrev sendes ut etter stortingsbehandling av Prop. 1 S (2027–2028)	Innen 31. desember 2026
Årlig risikobasert revisjonsplan, kopi til Riksrevisjonen	8. januar 2027
Årlig rapport om internrevisjonens virksomhet, kopi til Riksrevisjonen	8. januar 2027

Forklaringer til statsregnskapet for 2026	29. januar 2027
Foreløpig del VI årsregnskap 2026	12. februar 2027
Frist for årsrapport 2026 og vedlegg	5. mars 2027

7 Budsjettrammer for 2026

På bakgrunn av Stortingets vedtak av 19. desember 2025 og Innst. 7 S (2025–2026) tildeler Forsvarsdepartementet Forsvarsmateriell midler som følger (alle tall i tusen kroner):

Utgifter:

Kap.	Post	Kapittel- og postnavn	Beløp (i 1000 kr)
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	01	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i>	2 862 988
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	316 133
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1710, post 47</i>	30 302 707
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	650 000
	75	Fellesfinansierte investeringer, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760, post 44</i>	450 608

Inntekter:

Kapittel	Post	Kapittel- og postnavn	Beløp (i 1000 kr)
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	01	Driftsinntekter	37 632
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter	1 024 844
	48	Fellesfinansierte investeringer, inntekter	650 000

Nærmere om endringene under kapittel 1760, post 01

Bevilgningen på kapittel 1760 post 01 økes med 288,2 mill. kroner for å styrke anskaffelsesevnen til Forsvarsmateriell innenfor både materiellinvesteringer og driftsanskaffelser på grunn av økt investeringsbehov som følge av ny langtidsplan og for å ta igjen et betydelig etterslep å rammeavtaler for driftsanskaffelser. Deler av disse midlene, 39 mill. kroner, øremerkes til å styrke arbeidet med rammeavtaler for driftsanskaffelser.

Føringer for tildelingen

Nedenfor spesifiserer departementet enkelte sentrale nye føringer for tildelingen til

Forsvarsmateriell. Endringer i tildelingen som følge av tidligere budsjettiltak er ikke omtalt. Forsvarsmateriell skal i rapporteringen redegjøre for hvordan midler er anvendt i forhold til disse føringene.

Kap.	Post	Tiltak	Beløp (i 1000 kr)
1760	01	Systemeierskap NASAMS og missilfamilien	20 680
1760	01	Klima-, miljø- og bærekraftstiltak	21 094
1760	01	Styrke arbeid med rammeavtaler	39 000

Nærmere om endringene under kapittel 1760, post 44

Bevilgningen på kapittel 1760 post 44 økes med 59,4 mill. kroner for å dekke nye godkjente programmer og planlagte prosjekter som forventes godkjent av NATO i nær fremtid.

Nærmere om endringene under kapittel 1760, post 45

Bevilgningen øker med om lag 1 mrd. kroner for å håndtere større utstyrsanskaffelser, samt støtte til Ukraina, som omtalt under.

Nærmere om støtte til Ukraina, kapittel 1760 post 45 og kapittel 1750 post 21

Midlene som tildeles Forsvarsmateriell på kap. 1760 post 45, for støtte til Ukraina er en del av det flerårige Nansen-programmet for Ukraina, og må anses øremerket til formålet.

Tildelingen fordeles på tiltakene under:

Kap.	Post	Tiltak	Beløp (i 1000 kr)
1760	45	Gjenanskaffelser Ukraina	2 328 000
1750	21	Ukraina	<i>Kommer</i>

Forsvarsdepartementet kommer tilbake med oversikt over tildelingen på kapittel 1750 post 21 til Forsvarsmateriell i et supplerende tildelingsbrev i januar.

8 Delegering av fullmakter

8.1 Merinntektsfullmakt

Gjennom Stortingets behandling av Innst. 7 S (2025–2026) til Prop. 1 S (2025–2026) har Forsvarsdepartementet fått fullmakt til å benytte alle merinntekter i 2026 til å overskride enhver utgiftsbevilgning under Forsvarsdepartementet, med følgende unntak:

- Inntekter fra militær bøter
- Inntekter ved salg av større materiell kan benyttes med inntil 75 pst. til overskridelse av bevilgningen under kap. 1760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Forsvarsmateriell kan på den bakgrunn foreslå å bruke merinntekter til inndekning av eventuelle merutgifter. I tillegg kan Forsvarsmateriell foreslå å nytte inntekter for dekning av utgifter til inntektsvervelse, når dette er dokumentert. Prognoser for merinntekter og merutgifter skal inngå i regnskapsrapporteringen.

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kapittel 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

8.2 Fullmakt til nettobudsjettering av salgsomkostninger

For 2026 kan Forsvarsmateriell trekke salgsomkostninger ved salg av materiell fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kapittel 4760, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter, jf. vedtak VI Nettobudsjettering av salgsomkostninger.

I dette ligger at Forsvarsmateriell for 2025 kan benytte salgsinntekter til forberedelser til fremtidig avhending, herunder destruering av materiell, miljøkartlegging og -opprydding.

8.3 Fullmakter knyttet til investeringer

Forsvarsmateriell kan for 2026:

- utarbeide konseptvalgutredninger og sentrale styringsdokumenter for investeringsprosjekter på oppdrag fra Forsvaret, innenfor Forsvarsmateriells økonomiske rammer.
- gjennomføre investeringsprosjekter etter oppdrag fra Forsvaret, innenfor Forsvarsmateriells økonomiske rammer
- nytte tildelingene på kapittel 1760, post 45 til å gjennomføre investeringsprosjekter etter oppdrag fra Forsvaret eller Forsvarsdepartementet
- bruke inntil 2 pst. av årlig tildeling på kapitel 1760 post 45 til gjennomføring av konsept- og forprosjektfasen
- belaste utgiftsbevilgninger for bestilling gjennom NSPA (NATO SUPPORT and Procurement Agency), andre internasjonale organisasjoner, andre lands myndigheter eller fra leverandører der dette er økonomisk forsvarlig og nødvendig av forretningsmessige årsaker fra det tidspunkt materiell blir bestilt, selv om levering først skjer senere i budsjettåret eller i et etterfølgende budsjettår.

Det har vært etablert praksis at gjennomføringsutgiftene til Forsvarsmateriells materiellinvesteringer budsjetteres og belastes driftsposten (01). I henhold til Finansdepartementets rundskriv R-101 er det åpning for å belaste investeringsposter med engangsutgifter til kjøp av tjenester for å planlegge og ta i bruk utstyr. Forsvarsdepartementet gav i 2024 Forsvarsmateriell åpning for å belaste post 45 til kjøp av tjenester til gjennomføring av investeringer for 2024 og 2025 for å øke investeringstakten. Forsvarsdepartementet viderefører åpningen for kjøp av tjenester til gjennomføring av investeringer på kapittel 1760 post 45 i 2026.

8.4 Bestillingsfullmakter

Gjennom Stortingets behandling av Prop. 1 S (2025–2026) og innst. 7 S (2025-2026) er Forsvarsdepartementet gitt fullmakt til å foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger beløpene i tabellen under. Forsvarsdepartementet delegerer fullmaktene til Forsvarsmateriell.

Kap.	Post	Kapittel- og postnavn	Beløp
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	01	Driftsutgifter	1 100 mill. kroner
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel	440 mill. kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	20 000 mill. kroner
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel	1 280 mill. kroner

8.5 Fullmakt til å behandle erstatningskrav for tingskader

Forsvarsdepartementet viser til Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017 om behandling av erstatningskrav mot staten mv og gir med dette Forsvarsmateriell fullmakt i 2026 til å behandle erstatningskrav og belaste kapittel 471, post 71 i tråd med føringene i rundskrivet.

8.6 Fullmakt til å overstige bevilgningen på kap. 1710, post 47 mot et tilsvarende mindreforbruk på kap. 1760, post 45

Stortinget har gitt fullmakt til at bevilgningene på investeringsposten under Forsvarsbygg kan overstiges mot et tilsvarende mindreforbruk på investeringsposten under Forsvarsmateriell. Fullmakten gjelder også motsatt vei. Dette skal bidra til at bevilgningen til disse formålene kan ses mer helhetlig for å kunne tilpasse seg endrede forutsetninger og fremdrift for prosjekter gjennom budsjettåret. Forsvarsbygg er i sitt tildelingsbrev for 2026 gitt fullmakt til å overstige bevilgningen på kap. 1710, post 47 med inntil 1,8 mrd. kroner mot et tilsvarende mindreforbruk på kap. 1760, post 45. Bruk av fullmakten må være koordinert med Forsvarsstaben og Forsvarsmateriell. Bruk av fullmakten håndteres bevilgningsmessig ifm. regjeringens forslag til RNB og nysalderingen for 2026.

8.7 Fullmakt til å inngå avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Forsvarsmateriell gis fullmakt til å inngå avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår, ref. Finansdepartementets rundskriv R-110:

- Avtaler om kjøp av tjenester skal gjelde anskaffelser til den ordinære driften, eksempelvis leie av kontorutstyr og andre driftsmidler, service- og vedlikeholdsavtaler til etatens utstyr, etc.
- Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.

For alle avtaler utover budsjettåret, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen.

Særlig gjelder dette ved langsiktige avtaler.

9 Rapporteringskrav

9.1 Om materiell

Tema	Rapporteringskrav	Rapporteringshyppighet
<i>Gjennomføring</i>	- Påløpte gjennomføringskostnader - Akkumulert gjennomføringskostnad for investering skal redegjøres for i vedlegg til årsrapporten. - Prognose for ev. fremtidige behov som følge av oppdrag og prosjekter i investeringsplanen. - Statistikk om utviklingen i styrings- og kostnadsramme for hvert enkelt forpliktet prosjekt	Årsrapport
<i>Klima – og miljø</i>	- Ref. punkt 3.1, Forsvarsmateriell skal gi en oversikt over status på gjennomføring av sine tiltak i sektorens handlingsplan for klima og miljø, og gi en fremstilling av effekter på klima og miljø som følge av tiltakene.	Årsrapport
<i>Folkerettslige vurderinger</i>	Norge er forpliktet etter Genèvekonvensjonens første tilleggsprotokoll art. 36 til å vurdere om bruken av nye våpen, krigføringsmetoder og krigføringsmidler vil være forbudt etter folkeretten, før slike tas i bruk, anskaffes eller godkjennes. Forsvarsmateriell skal i årsrapporten redegjøre for hvilke rutiner som er på plass for å sikre etterlevelse av konvensjonen.	Årsrapport
<i>Halvårlig rapportering på KAT2-prosjekter som tidligere var definert som KAT1-prosjekter</i>	Terskelverdien for Kat 1-prosjekter ble hevet fra 200 mill. kroner til 500 mill. kroner for EBA-prosjekter og 500 mill. kroner til 1 mrd. kroner for materiellprosjekter ved Stortingets behandling av Innst. 426 S (2023-2024) til Prop. 87 S (2023-2024). Ved Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett, Innst. 540 S (2024-2025) til Prop. 146 S (2024-2025), ble terskelverdien for Kat 1 for EBA-prosjekter hevet fra 500 mill. kroner til 1 mrd. kroner. Forsvaret skal rapportere på KAT2 prosjekter som på tidspunkt for Stortingets vedtak var definert som KAT1 prosjekter. Rapporteringen skal omfatte en kort omtale av prosjektets formål, status, planlagt tidspunkt for ferdigstillelse, overlevering og terminering, samt arbeider og prosesser som skal gjennomføres i prosjektene i 2026 og 2027. I tillegg skal det informeres om prosjektenes kostnadsramme, anslått utbetaling i 2026 og 2027 og forventet gjenstående utbetaling etter 2027.	Halvårsrapport og årsrapport

	Forsvarsmateriell skal bistå i rapporteringen iht. frister og prosess fastsatt av Forvaret.	
<i>Forpliktelsesbilde</i>	Forsvarsmateriell skal ha oversikt over status og prognose for alle tildelinger, samt planlagte og pågående prosjekter, herunder hvor mye av bevilgningen på 1760/45 som er forpliktet/kontraktsfestet, slik at Forsvarsdepartementet på kort varsel, og ved behov, kan innhente informasjon. Forsvarsmateriell skal gi en samlet fremstilling av prosjektenes samlede forventede produksjon, sett opp mot bevilgningen på 1760/45. Forsvarsmateriell forpliktelsesbilde skal vise andel av rammen fordelt på planlagte, godkjente, kontraherte prosjekter. Forpliktelsesbildet skal vise status inneværende år og minimum de tre neste årene.	Halvårsrapport og årsrapport

9.2 Drift og regnskap

<i>Tema</i>	<i>Rapporteringskrav</i>	<i>Rapporteringshyppighet</i>
<i>Personell</i>	- Antall ansatte fordelt på ulike personellkategorier: kvinneandel, samlet for etaten, fordelt på militære og sivile. - Spesielt for militære stillinger i etaten: gradfordeling fordelt på kjønn og alder, fordeling OR/OF i etaten fordelt på kjønn. Antallet militære stillinger og andel ift. totalt antall stillinger. - Antall lærlinger, samlet og fordelt på kategori (militær/sivil), kjønn og fag. - Oversikt over arbeidssted for personell fordelt på sentralitetsklasse. - Oversikt over dødsfall og alvorlige skader totalt og fordelt på kjønn. - Oversikt over flernasjonale samarbeids- og utviklingsfora etaten deltar i.	Årsrapport
<i>Likestilling og diskriminering</i>	- Arbeidet med likestilling og mangfold som arbeidsgiver og myndighet jf. Likestillings- og diskrimineringsloven §§ 24 og 26a. - Gjennomføring av etatens egen handlingsplan for likestilling og mangfold.	Årsrapport

<i>Effektiv drift</i>	- Antall utførte årsverk - Antall ansatte - Samlet tildeling på post 01-99 - Beskrivelse av utførte årsverk fordelt på drift og investering med tilhørende kostnader - Utnyttelsesgrad post 01-99 - Driftsutgifter eller driftskostnader - Lønnsandel av driftsutgifter eller lønnsandel av driftskostnader - Andelen ansatte knyttet til prosjekt/investering sml. med annen drift	Årsrapport
<i>Lønnsvekst og pensjon</i>	- Lønnsvekst brutt ned på ulike vekstfaktorer - Endring i pensjonspremie brutt ned på ulike vekstfaktorer	Halvårs- og årsrapport
<i>Varsling</i>	- Oversikt over antall meldte saker om mobbing- og seksuell trakassering.	Årsrapport
<i>Forskning og utvikling (FoU)</i>	- Forsvarsmateriells bruk av midler på FoU-aktiviteter, brutt ned på formål og FoU-leverandør. Dette skal omfatte både egeninitiert FoU-aktivitet (ref. pkt. 3 i hovedinstruksen) og annen FoU-aktivitet som FMA bruker midler på som følger av etatens ansvarsområde. - Kvalitativ vurdering av effekter av FoU-aktivitet i etaten og innenfor etatens ansvarsområde. - Kvalitativ vurdering av FMAs evne til å bidra til økt leverandørmangfold og samarbeid med sivile aktører.	Årsrapport
<i>Innovasjon</i>	- Bruk av midler på innovasjon, brutt ned på hovedkategorier av formål. - Kvalitativ vurdering av fremdrift og oppnådde effekter av innovasjonsaktivitet i etaten og innen etatens ansvarsområde, samt status på utviklingen av innovasjonsevnen og på ovennevnte tiltak.	Halvårs- og årsrapport
<i>Virkemidler for FoU og innovasjon</i>	- Forsvarsmateriell skal gjøre en kvantitativ og kvalitativ vurdering av ressursbruk og effekter tilknyttet oppfølging av relevante nasjonale og internasjonale FoU- og innovasjonssatsinger (NATO DIANA, EDF, FoU-støtteordning for industrien m.fl.) som fremmer norske forsvarsinteresser og styrker norsk forsvarsevne og -industri.	Halvårs- og årsrapport
<i>Kunstig intelligens</i>	- Forsvarsmateriell skal gjøre en kvalitativ vurdering av eventuelle KI-tiltak som er implementert i egen organisasjon for å utnytte kunstig intelligens som bidrar til å understøtte sektorens mål.	Halvårs- og årsrapport

<i>IKT</i>	- Forsvarsmateriell skal rapportere på status, ev. hindringer og vurdering av risiko i arbeidet med å støtte Forsvarets prosjekter på IKT-området, herunder tiltakspakken til Mime, forprosjekt for datasenter, sikre plattformer og ERP.	Halvårs- og årsrapport
<i>Tilsyn og revisjoner</i>	- Oversikt over antall saker fra Riksrevisjonen og andre tilsyn hvor det påvist vesentlige feil og mangler og kort redegjørelse for oppfølging	Halvårs- og årsrapport
<i>Forbedring og effektivisering</i>	- Status for gevinstrealisering for sektoren opp mot kravet for 2026 og perioden frem til 2030. Dette inkluderer gevinstrealiseringsplan, gevinstregnskap og-prognose, samt vurdering av risiko og tiltak. - Status på implementering av ny innretning av forbedring og effektivisering i sektoren. Ny gevinstveileder legges til grunn for rapportering på gevinstrealisering. Forsvaret konsoliderer rapporteringen fra etatene og sørger for at etatenes rapportering er harmonisert med hverandre.	Halvårs- og årsrapport
<i>Konsulentkostnader</i>	- Konsulentkostnader fordelt på kapittel/post og resultatført/balanseført i henhold til SRS.	Halvårs- og årsrapport
<i>Forskuddsbetalinger</i>	- Vurdering av bruken av forskuddsbetalinger opp mot andre finansieringsformer	Halvårs- og årsrapport

9.3 Forebyggende sikkerhet

Tema	Rapporteringskrav	Rapporteringshyppighet
<i>Sikkerhetsstyring</i>	- Redegjør for hvordan sikkerhetslovens § 4-1 «sikkerhetsstyring» og virksomhetssikkerhetsforskriften Kapittel 2 om sikkerhetsstyring er implementert i Forsvarsmateriell. - Redegjør for hvordan funn i Modenhetsvurderingen av sikkerhetsstyring tilknyttet - Forsvarsmateriell er fulgt opp.	Årsrapport

<i>Informasjonssystemssikkerhet</i>	- Forsvarsmateriell skal rapportere fullstendig oversikt over skjermingsverdige informasjonssystemer som grunnlag for sikkerhetsstyring. - Forsvarsmateriell skal rapportere status på sikkerhetsgodkjenningen per skjermingsverdig informasjonssystem. - Forsvarsmateriell skal rapportere på status på sikkerhetsovervåking per skjermingsverdig informasjonssystem.	Årsrapport
<i>Informasjonssystemssikkerhet som understøttelse av Forsvaret</i>	- Forsvarsmateriell skal rapportere status på fremdrift for de avtalte og planlagte tiltak som Forsvarsmateriell har ansvaret for, med en kortfattet kvalitativ vurdering av fremdrift, underbygget med kvantitative data, gjennomføringsrisiko og effekt.	Årsrapport
<i>Objekt og infrastrukturens sikkerhet</i>	- Det skal rapporteres på status for sikring av skjermingsverdige objekter og infrastruktur innenfor de tre klassifiseringsnivåene VIKTIG, KRITISK og MEGET KRITISK. Forsvarlig sikkerhetsnivå for objektene skal vurderes på bakgrunn av det ovennevnte kravsettet og hovedprinsippene i sikkerhetslovens § 7-3 (barrierer, deteksjon, verifikasjon og reaksjon). Rapportering på forsvarlig sikkerhetsnivå omhandler her grunnsikring i normaltilstand. Kravsett tilknyttet andre fagområder i sikkerhetsloven inngår ikke i denne vurderingen. - Forsvarsmateriell skal rapportere for status for resultatkrav angående planer for påbygningstiltak for skjermingsverdige objekter og infrastruktur som del av beredskapssystemet (Tiltak som kan iverksettes dersom risikoen øker utover det grunnsikringstiltakene ivaretar).	Årsrapport
<i>Avhengigheter</i>	Redegjør for hvordan Forsvarsmateriell følger opp virksomhetssikkerhetsforskriften forskriften: - § 12 bokstav f: i hvilken grad virksomheten er avhengig av andre virksomheter for å fungere som den skal. - § 13 andre ledd: Virksomheten skal sende en oversikt over andre virksomheter den er avhengig av for å fungere som den skal, til Nasjonal sikkerhetsmyndighet og det departementet som er ansvarlig for det forebyggende sikkerhetsarbeidet i sektoren.	Årsrapport

<i>Sikkerhetsgraderte anskaffelser</i>	- Forsvarsmateriell skal ha oversikt over sikkerhetsgraderte anskaffelser og sende oversiktene årlig til Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Redegjør for status for oppfølging av dette kravet. - Forsvarsmateriell skal redegjøre for rutiner for inngåelse av sikkerhetsavtaler, for kontroll med leverandører og hvor mange kontroller som ble utført i 2024.	Årsrapport
--	--	------------

10 Vedlegg

- Illustrativ beskrivelse av investeringsprosessen

Vedlegg 1: Illustrative oversikt over arbeidsdelingen i investeringsprosjekter

Dette er en illustrativ oversikt over arbeidsdelingen i investeringsprosjekter, slik arbeidsdelingen normalt vil være. Det kan være unntak i enkeltprosjekter.

Kategori 1 prosjekter er materiellinvesteringsprosjekter og eiendom, bygg og anleggsprosjekter (inkludert tilhørende innredning) med en kostnadsramme på 1 000 mill. kroner og over.

Kategori 2 prosjekter er prosjekter under disse terskelverdiene.

Kat 1 prosjekter til understøttelse av Forsvarets nye behov			
NR	Beslutningspunkter	Ansvarlig	Oppgaver
BP 1	Utarbeide og fremsende prosjektide	Alle	Alle etatene kan fremme prosjektideer til Forsvaret
		Forsvaret	Forsvaret har ansvar for å vurdere og beslutte å ta inn prosjektideer i utkast til investeringsplan som en del av arbeidet med FGP, som fremsendes departementet
BP 2	Igangsette utarbeidelse av KVV	FD	Vurderer utkast til FGP med tilhørende investeringsplan
		FD	FD sender oppdrag om utarbeidelse av KVV til Forsvaret - Primært som respons på fremsendt FGP med tilhørende investeringsplan
		Forsvaret	Forsvaret som prosjekteier (PE) kan gi oppdrag til FMA og FB om støtte til eller utarbeidelse av KVV
BP3	Sende KVV til KS1	FMA og FB	FMA og FB utarbeider forslag til KVV og sender til Forsvaret
		Forsvaret	Forsvaret ferdigstiller og fremsender KVV til FD
		FD	FD vurderer KVV, inngår kontrakt med og oversender materiale til ekstern kvalitetssikrer for prosjekter over 1 mrd. kroner
BP 4	Sørge for politisk godkjenning av konsept	FD	FD velger konsept (med forankring i regjeringen)
		FD	FD setter mål og rammer og gir Forsvaret oppdrag om å utarbeide forprosjekt (SSD) gjennom styringsdialogen (TDB/Sup TDB)
BP 5	Sende SSD til KS 2	Forsvaret	Forsvaret (PE) gir oppdrag til FMA og FB om utarbeidelse av SSD
		FMA og FB	FMA og FB utarbeider SSD og sender til Forsvaret.

		Forsvaret	Forsvaret ferdigstiller og fremsender SSD til FD
		FD	FD vurderer SSD, inngår kontrakt med og oversender materiale til ekstern kvalitetssikrer
BP 6	Stortingsvedtak av SSD	FD	FD vurderer saken og fremmer den ev. for Stortinget
		FD	Stortingsvedtak om prosjektets mål og rammer
BP 7	Igangsette gjennomføring	FD	FD gir Forsvaret i oppdrag å igangsette prosjektet gjennom styringsdialogen (TDB/Sup TDB)
		FD	Forsvaret gir FMA og FB oppdrag om å gjennomføre prosjektet
		FMA og FB	FB og FMA gjennomfører prosjektet og rapporterer til Forsvaret
BP 8	Godkjenne endringer innenfor P50	Forsvaret	Forsvaret er prosjekteier.
		FMA og FB	FMA og FB rapporterer status og fremdrift til Forsvaret
		Forsvaret	Forsvaret rapporter til FD om status i gjennomføringen av prosjektet gjennom den ordinære rapporteringen
		Forsvaret	Forsvaret beslutter løpende endringer innenfor P50 der dette ikke påvirker mål og rammer for prosjektet
		FMA og FB	Justerer i henhold til ev. justerte oppdrag fra Forsvaret.
BP 9	Godkjenne endringer innenfor p85	Forsvaret	Forsvaret er prosjekteier.
		FMA og FB	FB og FMA rapporterer status og fremdrift til Forsvaret

		Forsvaret	Forsvaret beslutter endringer innenfor P85 der dette ikke påvirker mål og føringer for prosjektet, og inndekningen ikke får konsekvenser for andre mål. Forsvaret rapporterer i ordinær rapportering til FD.
		Forsvaret	Hvis endringene påvirker mål og føringer og / eller får konsekvenser for andre prosjekter, informere Forsvaret FD, og begrunner behov for å benytte usikkerhetsavsetning, samt hvordan inndekningen vil påvirke øvrige deler av investeringsplanen
		FD	FD responderer formelt til Forsvaret. Ved behov gir FD nye føringer for prosjektet eller forslag til alternativ inndekning.
		Forsvaret	Ved behov sender Forsvaret revidert oppdrag til FMA og FB.
BP 10	Godkjenne endringer over P85	Forsvaret	Forsvaret er prosjekteier.
		FMA og FB	FB og FMA gjennomfører prosjektet og rapporterer til Forsvaret
		Forsvaret	Forsvaret sender et begrunnet forslag om å øke kostnadsrammen, med konsekvensbeskrivelse for øvrig portefølje og mål, herunder forslag til inndekning
		FD	FD har to handlingsalternativer: 1. Gi tilbakemelding til Forsvaret om at kostnadsrammen videreføres og at Forsvaret må redusere ytelse/ambisjonsnivå for prosjektet, eller 2. Sette i gang prosess med å øke rammen gjennom Stortingsbehandling
		FD	FD sender oppdatert oppdrag om gjennomføring til Forsvaret gjennom styringsdialog (TDB/Sup TDB)
		Forsvaret	Forsvaret reviderer oppdraget til FMA og FB

BP 11	Overføring til drift	FMA og FB	FMA og FB overleverer materiellet og eiendom, bygg og anlegg til Forsvaret som tar det i bruk
		FMA og FB	FMA og FB utarbeider termineringsrapport og sender denne til Forsvaret
		Forsvaret	Forsvaret ferdigstiller termineringsrapport, og fremsender denne til FD
		FD	Termineringsrapport godkjennes, og prosjektet termineres

Kat 2 prosjekter til understøttelse av Forsvarets nye behov

NR	Beslutningspunkter	Ansvarlig	Oppgaver
BP 1	Utarbeide og fremsende prosjektide	Alle	Alle etatene kan foreslå prosjektideer
		Forsvaret	Forsvaret har ansvar for å vurdere og i ta inn prosjektide i utkast til investeringsplan som en del av arbeidet med FGP
BP 2	Igangsette utarbeidelse av KVV	FD	Vurderer utkast til FGP med tilhørende investeringsplan
		Forsvaret	Forsvaret igangsetter KVV for KAT 2-prosjekter som ligger i investeringsplanen
		Forsvaret	Forsvaret som prosjekteier (PE) kan gi oppdrag til FMA og FB om støtte til eller utarbeidelse av KVV
BP 4	Godkjenne konsept		
		FMA og FB	FMA og FB utarbeider forslag til KVV og sender til Forsvaret
		Forsvaret	Forsvaret godkjenner valg av konsept
BP 6	Utarbeide og godkjenne SSD	Forsvaret	Forsvaret (PE) gir oppdrag til FMA og FB om utarbeidelse av SSD
		FMA og FB	FMA og FB utarbeider SSD og sender til Forsvaret
		Forsvaret	Forsvaret godkjenner SSD
BP 7	Igangsette gjennomføring	Forsvaret	Forsvaret beslutter igangsetting av prosjektet.
		Forsvaret	Forsvaret gir FMA og FB oppdrag om å gjennomføre prosjektet
		FMA og FB	FMA og FB gjennomfører prosjektet og rapporterer til Forsvaret

BP 8	Godkjenne endringer innenfor P50	Forsvaret	Forsvaret er prosjekteier
		FMA og FB	FMA og FB rapporterer status og fremdrift til Forsvaret og fremmer ev. endringsbehov.
		Forsvaret	Forsvaret rapporter om status i gjennomføringen av prosjektet gjennom den ordinære rapporteringen
		FD	FD tar rapportering til etterretning, eller responderer formelt til Forsvaret
		Forsvaret	Forsvaret beslutter løpende endringer innenfor P50 der dette ikke påvirker mål og føringer for prosjektet.
BP 9	Godkjenne endringer innenfor p85	Forsvaret	Forsvaret er prosjekteier.
		FMA og FB	FMA og FB rapporterer status og fremdrift til Forsvaret
		Forsvaret	Forsvaret rapporter om status i gjennomføringen av prosjektet gjennom den ordinære rapporteringen
		FD	FD tar rapportering til etterretning, eller responderer formelt til Forsvaret
		Forsvaret	Forsvaret beslutter løpende endringer innenfor P85 der dette ikke påvirker øvrig måloppnåelse (forutsatt at prosjektet fortsatt er innenfor KAT 2- definisjonen)
BP 10	Godkjenne endringer over P85	Forsvaret	Forsvaret er prosjekteier.
		FMA og FB	FMA og FB rapporterer status og fremdrift til Forsvaret
		Forsvaret	Forsvaret rapporter om status i gjennomføringen av prosjektet gjennom den ordinære rapporteringen
		FD	FD tar rapportering til etterretning, eller responderer formelt til Forsvaret

		Forsvaret	Forsvaret beslutter løpende endringer også over P85 der dette ikke påvirker øvrig måloppnåelse (forutsatt at prosjektet fortsatt er innenfor KAT 2- definisjonen)
BP 11	Overføring til drift	FMA og FB	FMA og FB overleverer materiell og eiendom, bygg og anlegg til Forsvaret som tar det i bruk
		FMA og FB	FMA og FB utarbeider termineringsrapport og sender denne til Forsvaret
		Forsvaret	Forsvaret utarbeider termineringsrapport.
		Forsvaret	Termineringsrapport godkjennes, og prosjektet termineres